

'Openbare bijeenkomst over de toekomst van de Sint Luciakerk te Ravenstein'

Stichting Loterijfonds
Ravenstein

Vidi Reo, 6 oktober 2021

Programma

- Welkom
 - Henriëtte Renders (discussieleider)
- *'De weg naar Rome'*
 - Martin Jan van Mourik (voorzitter Stichting Loterijfonds Ravenstein)
- *'Over herbestemming en nevengebruik'*
 - Kees Verhoeckx (secretaris Stichting Loterijfonds Ravenstein)
- Discussie
- *'O Ravenstein let op u saeck'*
 - Erik Karel de Vries

'De weg naar Rome'

De strijd om de Sint Luciakerk
voor de eredienst te
behouden

Martin Jan van Mourik

Voorzitter Stichting Loterijfonds

6 oktober 2021

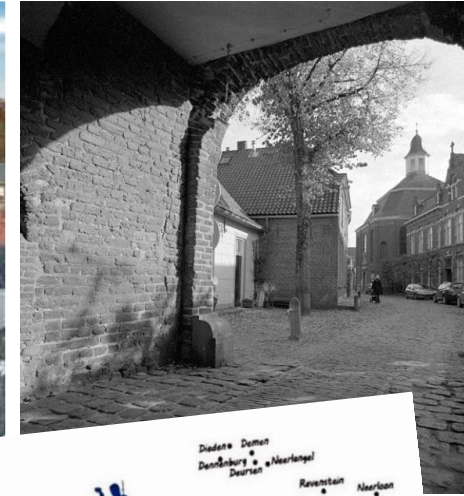
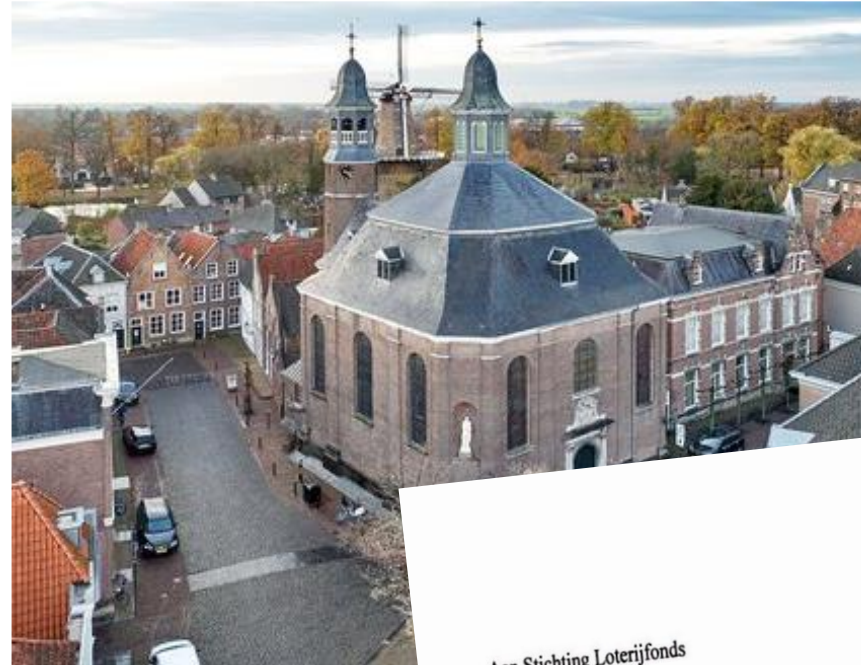

De restauratie

- December 2016 : kerk gesloten
- Onduidelijkheid omtrent de staat van het gebouw: onrust
- Fusiedocument 2015: kosten achterstallig onderhoud kerk, pastorie en Sint Jozefkapel begroot op 1 mio; De Sint Luciakerk hoofdkerk
- Augustus 2019: parochie begroot de kosten restauratie/renovatie voor alleen de kerk op 3 mio
- Subsidieregeling restauratie rijksmonumenten 2019-2020: kans op 2.4 mio (restauratie + verduurzaming kerk); eigen geld/garantie : 6 ton
- Parochie is niet van plan subsidieaanvraag te doen. Zou moeten geschieden uiterlijk 15 september 2019.

Intentie-overeenkomst

- Januari 2019: pastorie met tuin te koop aangeboden. Vraagprijs 1.4 mio
- Voorkeur parochie: kerk en pastorie verkopen als 'ensemble'
- Juli 2019: Loterijfonds dringt aan op subsidieaanvraag en is bereid de kerk te kopen. Geen interesse in de pastorie. Herbestemmingsnotitie Loterijfonds.
- Parochie en Loterijfonds accoord: subsidieaanvraag wordt voorbereid en intentieovereenkomst op 8 augustus 2019 gesloten.
- Parochie: 'onttrekking aan eredienst'. Loterijfonds berust: subsidieaanvraag dringend; daarna zien we wel verder.

Aan Stichting Loterijfonds
Ravenstein

Schaijk, 8 augustus 2019

Het bestuur van de parochie H. Johannes de Doper gevestigd te Schaijk, heeft de intentie haar eigendom, de St. Luciakerk te Ravenstein, te verkopen aan Stichting Loterijfonds gevestigd te Ravenstein, met dien verstande dat de St. Luciakerk zal worden onttrokken aan de eredienst. Verkoop zal eerst geschieden als beide bovengenoemde partijen het eens zijn geworden over de nader vast te stellen voorwaarden voor verkoop van de St. Luciakerk, waaronder de door het bisdom vastgesteld kettingsbeding c.q. kwalitatieve verplichtingen. Verkoop is onderhevig aan voorafgaand bisschoppelijke goedkeuring. Deze overeenkomst vervalt uiterlijk op 1 juli 2020, tenzij partijen in overleg anders besluiten.

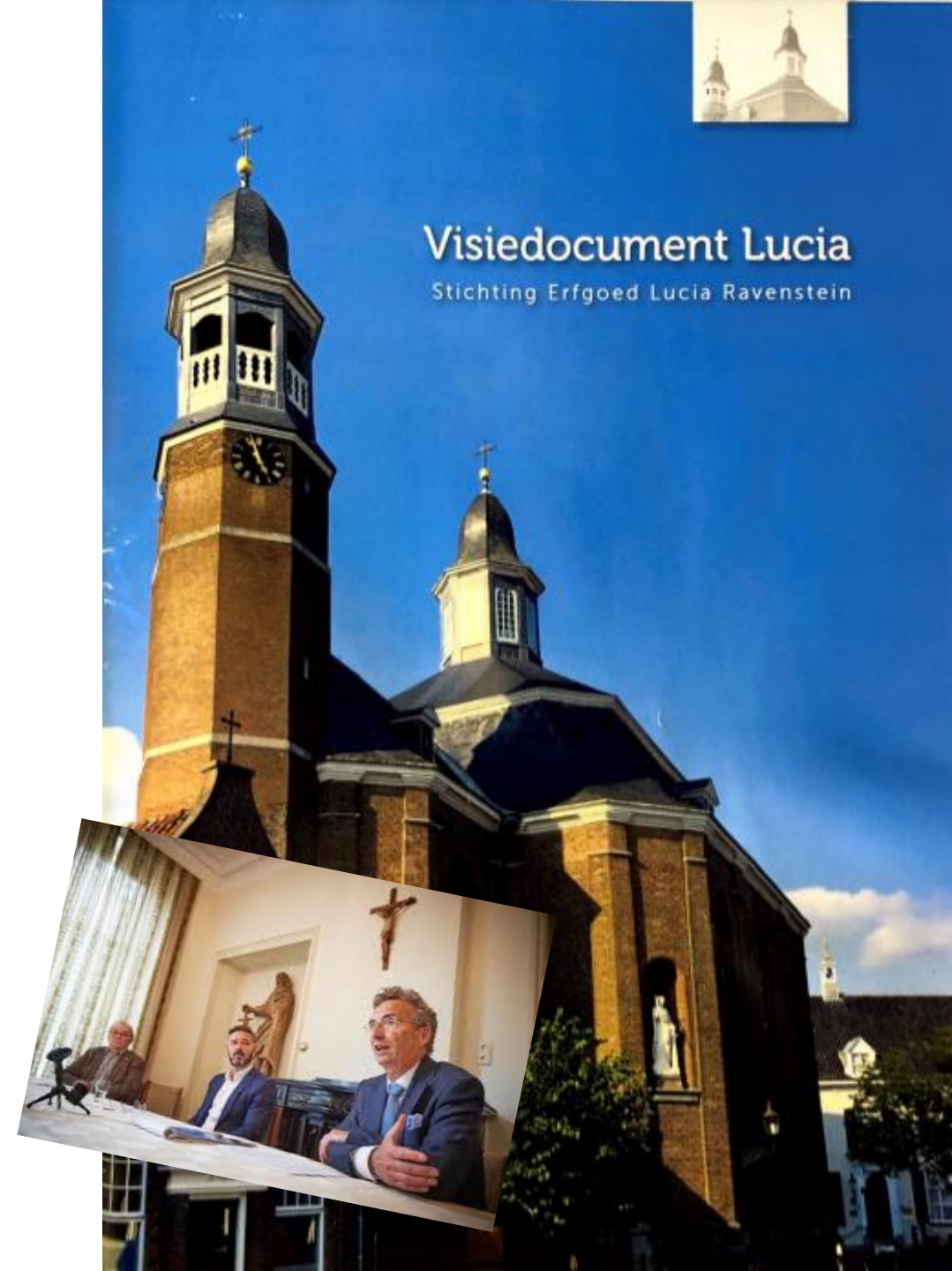

Eenzijdige opzegging: wanprestatie

- Maandag 2 september 2019, 14.00 uur: Boot zegt plots op!
- Reden: verschil kosten/subsidie ad 600.000 niet te regelen.
- Loterijfonds is echter niets gevraagd.
- En de opbrengst van de pastorie dan? Garantie niet mogelijk?
- 14 september 2019: protestmanifestatie

Ondertussen op de pastorie

- Vanaf februari 2019: geheim overleg met Strik c.s.
- Betrokkenheid gemeente (Van der Schoot, Den Brok en Augusteijn)
- Sinds februari 2019: eerst alleen over pastorie, sinds augustus 2019 ook over de kerk ('het ensemble')
- 'Facebook-uitzending' 15 juni 2020: 'ensemble' verkocht, Sint Luciakerk per decreet exit. Presentatie 'Visiedocument Lucia' door Strik c.s.
- Nader gebleken:
- 19 mei 2020: 'ensemble' verkocht voor 750.000 euro
- 20 november 2020: levering pastorie met tuin: prijs 749.999 (!)

Waarom de wapens opgenomen?

- Eredienst en erfgoed zijn nauw met elkaar verweven. Strijd voor het een is strijd voor het ander!
- Het gaat om het gebouw, zijn historie, zijn inrichting en zijn kunstschaten.
- Het is nu of nooit (meer). Het Loterijfonds kan niet anders!
- Er is met de parochianen geen enkel overleg gevoerd over de ontneming van de sacrale bestemming van het gebouw en de bedreiging van het erfgoed
- Locatieraad buitenspel gezet (email Boot)
- Parochiebestuur onvolledig en zonder Ravensteiners

Bezwaren tegen de gang van zaken

1. Onzorgvuldige procedure (geen overleg)
2. De aangevoerde 'ernstige redenen' ontbreken of deugen niet
3. Er is wel degelijk schade aan 'het zielenheil'

Dus:

- A. bezwaar maken tegen decreet bisschop
- B. beroep tegen decreet bij Congregatie voor de Clerus te Rome
- C. hoger beroep (cassatie) bij de Apostolische Signatuur te Rome

Opschortende werking: geschonden op 30 juni 2020.
Het strippen begint.

Lijst 'Communicatiemomenten Sint Luciakerk Ravenstein'

- Door de pastoor meegezonden bij zijn verzoek om een decreet tot onttrekking
- Bisschop beroept zich op de lijst nu hij moet erkennen dat met 'de' parochianen geen hoorzitting is belegd.
- Loterijfonds krijgt geen inzage, noch van de pastoor, noch van de bisschop, noch van de Congregatie!
- Nader gebleken (augustus 2021):
- Vermelding van een reeks niet ter zake doende gesprekken, gebeurtenissen en treurige onjuistheden

'Ernstige redenen' (Canon 1222, par. 2)

1. Lage financiële en parochiële participatie van de parochianen
2. Bouwkundig 'zeer slechte staat' van het gebouw; kostenaspect
3. Geen 'pastorale, devotionele of kunsthistorische noodzaak'

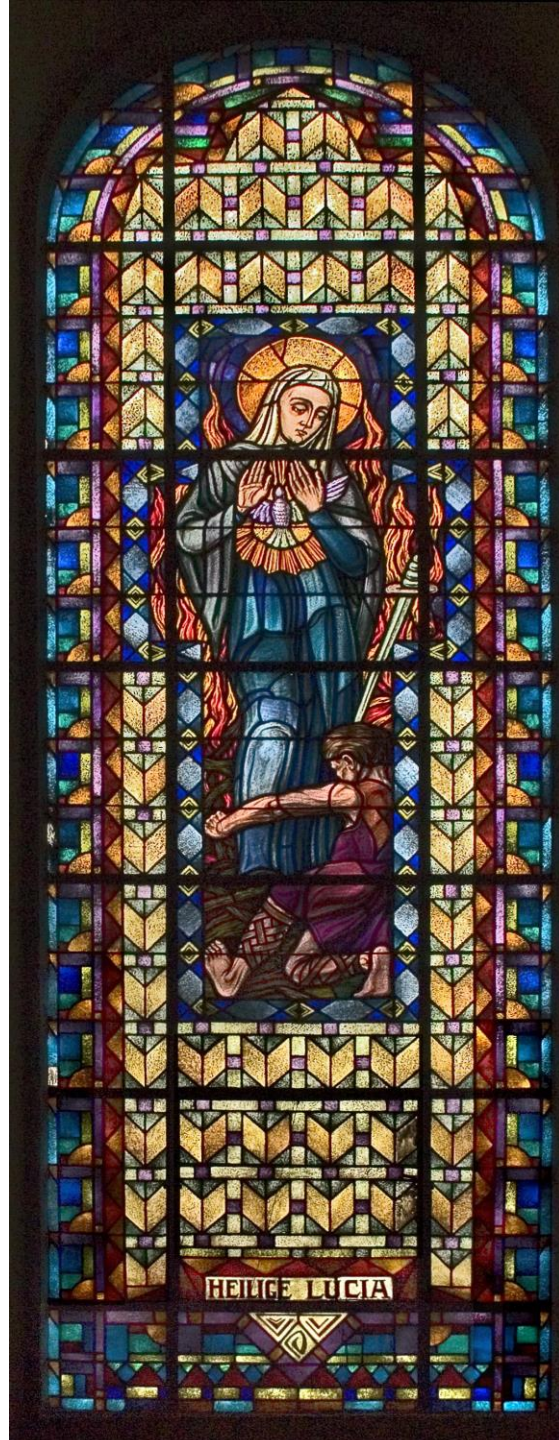
Ad 1: Waar is dat anders? Nu of in de nabije toekomst?
NB: kerk dicht in 2016; parochiebestuur functioneert niet

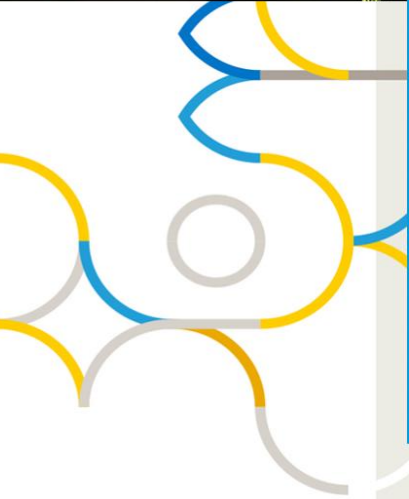
Ad 2: Rapporten wijzen anders uit: vooral achterstallig onderhoud. Na overname vervalt deze reden.

Ad 3: Cultuurbarbarisme

Zielenheil

- Zielenheil mag 'geen enkele' schade lijden
- Gedoeld wordt op: de rechten van gelovigen op geestelijke bijstand, het vieren van de eredienst en 'andere rechten'.
- De verbondenheid van de parochianen met hun 'eigen kerk' wordt aldus miskend.
- Geen enkele kerk in de omgeving heeft dan recht op voortbestaan.
- Maar waarom dan uitgerekend de Sint Luciakerk afgestoten?

Bisdom

[Home](#) > [Bisdom](#) > [Beleidsplan](#)

Beleidsplan

Beleidsplan Samen bouwen in vertrouwen

Vacature

Personen en ambten

Instellingen – Raden – Commissies

Geschiedenis, kunst, cultuur

8 Oktober 2016 verscheen het beleidsplan van Mgr. De Korte, waarin prioriteit wordt gegeven aan missionair pastoraat. Ook komt een aantal

Lege woorden

Bisschop De Korte:

- *'Zoveel mogelijk parochianen moeten immers in een proces (tot kerksluiting) worden meegenomen. Door een open en communicatief beleid veroorzaakt een kerksluiting de minste schade. Iedere kerksluiting is immers een kleine ramp.'*

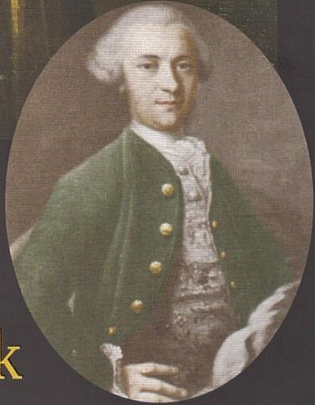
Bron: *Beleidsplan Bisdom 's-Hertogenbosch, 'Samen bouwen in vertrouwen', 2016 p.18*

Martin Jan van Mourik

Het Loterijfonds
en de Sint Luciakerk
te Ravenstein

(1729-2021)

Ten slotte

- 'Wie de geschiedenis verloochent,
bedriegt zichzelf.'
- 'Wie zich niet verzet tegen onrecht,
eindigt als slaaf.'

Literatuur:

'Het Loterijfonds en de Sint Luciakerk te
Ravenstein (1729-2021)'

Door Martin Jan van Mourik
(verschijnt binnenkort)

'Over herbestemming en nevengebruik'

De visie van het Loterijfonds
Ravenstein op de toekomst
van de Sint Luciakerk te
Ravenstein

Kees Verhoeckx

Secretaris Stichting Loterijfonds

6 oktober 2021

De boodschap

- Het Loterijfonds ziet de Sint Luciakerk als onvervangbaar maatschappelijk cultureel en religieus erfgoed
- Het wil de kerk als kerk voor toekomstige generaties behouden en haar tevens inzetten voor passend nevengebruik

Welkom Kerkmagazine Nieuws Downloads Adverteerders

De beste oplossing: kerk blijft kerk - Interview met directeur RCE

Tekst: Kees Posthumus | Beeld: Kerkmagazine

(Dit is de verkorte versie van het interview dat verscheen in *Kerkmagazine*, juni 2021.)

In een interview met Susan Lammers, algemeen directeur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE), geeft zij haar voorkeursrol voor kerkgebouwen aan: 'De aller-, allerbeste oplossing is wanneer de kerk in gebruik blijft als kerk'. *Kerkmagazine* sprak met haar en met Frank Strolenberg, programmaleider Toekomst Religieus Erfgoed bij de RCE.

Kerkmagazine, augustus 2021

Situatie: twee visies

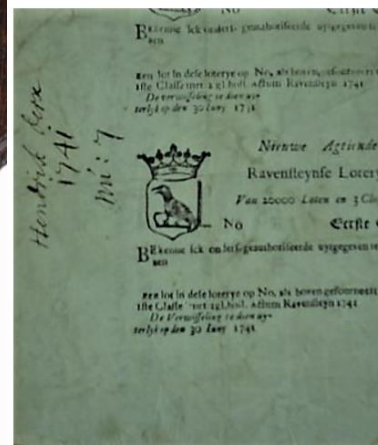
- Het parochiebestuur wil de Sint Luciakerk verkopen en herbestemmen
- De kerk wordt door de bisschop als gevolg aan de eredienst onttrokken
- Stichting Erfgoed Lucia Ravenstein werpt zich op als koper en zet overwegend in op commerciële activiteiten, naast maatschappelijke en culturele activiteiten
- Het Loterijfonds Ravenstein kiest exclusief voor de combinatie van maatschappelijke, culturele en religieuze activiteiten

'Kerkgebouwen zijn meer dan alleen een fysieke omhulling. Zij gaan over meer dan het alledaagse. Zij tillen ons als mensheid op' (Kerkgebouwen, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2020)

Loterijfonds Ravenstein

- Anno 1729
- Erkend als Nederlands immaterieel erfgoed
- Vanuit een maatschappelijke visie statutair dienstbaar aan de kerk en de parochianen van de voormalige Sint Lucia parochie
- Uit de opbrengsten van de 'Ravensteinsche Lotterie' is de Sint Luciakerk geboren
- Al 300 jaar een hechte band tussen kerk en Loterijfonds
 - Levensonderhoud priesters
 - Latijnse school
 - Kapel Birgittinessen Uden
 - Franse School
 - Teekenschool
 - Sponsoring goede doelen (tot op de dag van vandaag)

Sint Luciakerk: niet zomaar een kerk

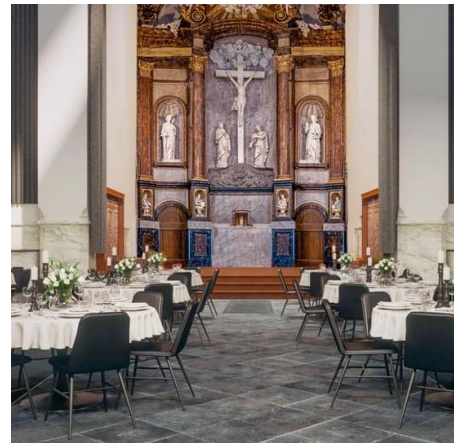
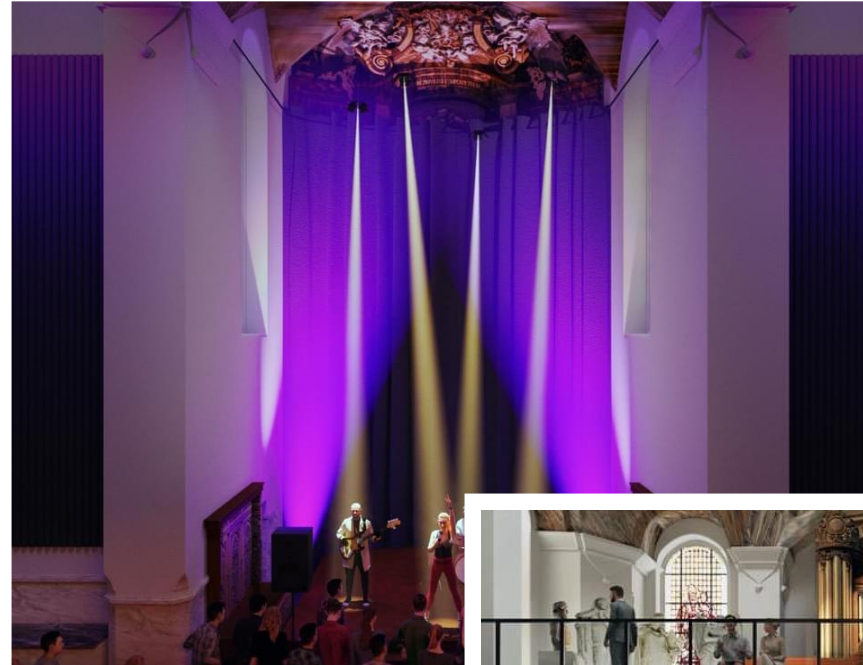
- Monumentale erfgoedkerk centraal in het Land van Ravenstein. Unieke barokke bouw en inrichting. Bijna 300 jaar oud (1735)
- Belangrijke schakel in de contra-reformatorische politiek van keurvorst Karl III Philipp von Neuburg. Een baken van katholiek geloof in een vijandige protestantse omgeving
- Unieke en waardevolle kunstcollectie op basis van giften en schenkingen en belangrijke devotiecultuur
- Kerkgebouw en de onlosmakelijk daaraan verbonden kunstvoorwerpen vormen tezamen een rijksmonument. Het gaat om de combinatie

Er is geen 'pastorale, devotionele of kunsthistorische noodzaak' schrijft de bisschop. Een historische vergissing!

Wat willen we niet?

- Een in onze ogen **ontluisterde** Luciakerk overhouden, die geen kerk meer is en is getransformeerd in een evenementenlocatie. Met naar verwachting een onomkeerbare aantasting van het monumentale karakter als gevolg
- Dus geen (zie beleidsplan en enquête SELR):
 - Private dining
 - Film
 - Theater/dans
 - Feestelijkheden
 - Silent disco
 - Horeca

Bron: Facebook Lucia Ravenstein

Wat willen we wel?

- Een Sint Luciakerk die als **maatschappelijk erfgoed** voor Ravenstein behouden blijft. Een plek waar religieuze en culturele activiteiten waardig samen gaan.
- Dus wel:
 - Binnen lopen (dagelijks open), eucharistie, doop, trouw, begraven
 - Educatie (scholen), thuishaven voor koren, harmonie, liturgische werkgroep, etc.
 - Reli- en erfgoedtoerisme (i.s.m. TIR, horeca, Vrijstaat, Ambachtelijk Ravenstein, Jan Cunen, Krona, Cultuurwerkgroep, etc.)
 - Exposities / symposia / informatie / muziek en concerten (eventueel in combinatie met bescheiden, passende catering i.s.m. Ravensteinse horeca)

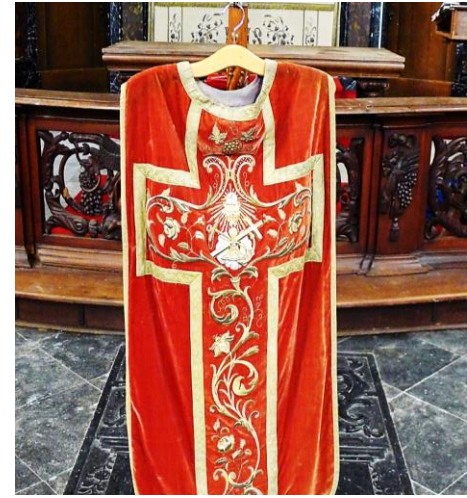
"De kerkgang loopt terug, maar wat blijft is de behoefte om ergens even in stilte te mogen zijn, een kaarsje op te steken" (Kerkmagazine augustus 2021)

Waarom de kerk als maatschappelijk erfgoed behouden?

- *'Om de belangrijke dingen van ons leven continuïteit te geven. Om onze toekomst een verleden te geven.'*

(Kerkgebouwen, Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, 2020)

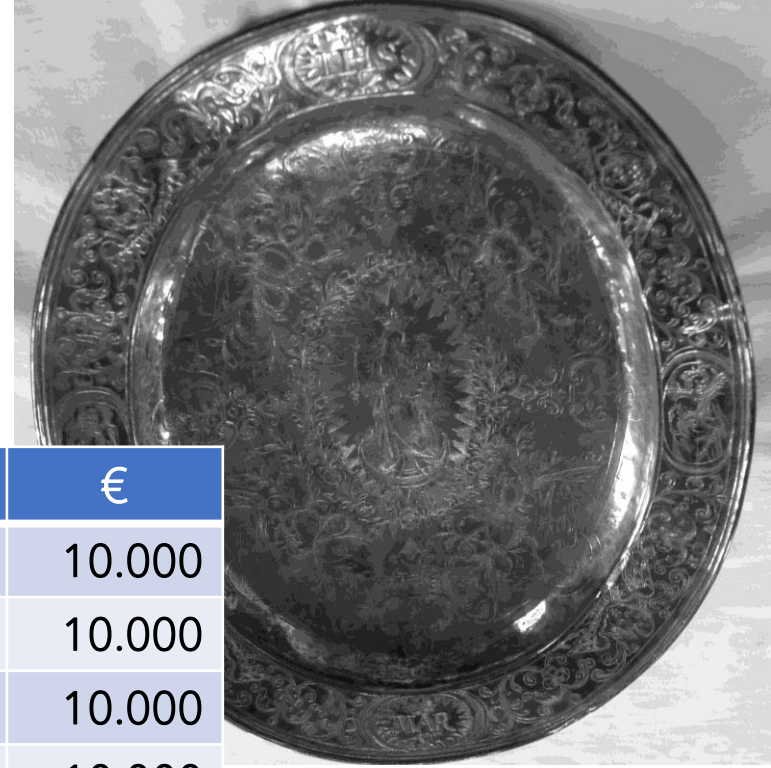
- De Sint Luciakerk is door zijn bijzondere geschiedenis en culturele rijkdom zo'n plek waar verleden, heden en toekomst samen komen.
- Het is aan onze generatie om daar zorgvuldig mee om te gaan.

'De keuzes die we vandaag maken bepalen welke wereld onze kinderen en kleinkinderen erven' (Bill Gates, 2021)

Indicatieve jaarbegroting

Het behoud van de Sint Luciakerk is een gezamenlijke inspanning van de Ravensteinse bevolking, de gebruikers van de kerk en de overheid. Een maatschappelijke opgave dus

Kosten	€	Baten	€
Organisatie/administratie	6.000	Ravensteinse Loterij 2.0	10.000
Verzekeringen/heffingen	5.000	Sponsors	10.000
Energie	10.000	Donaties vrienden/Subsidies	10.000
Schoonmaak	4.000	Subsidie instandhouding monumenten (SIM regeling)	10.000
Regulier onderhoud	5.000	Gebruikersvergoeding (eucharistie, trouwen, begraven, lezingen, symposia, etc.)	10.000
(Reservering) groot onderhoud	20.000	Toerisme: rondleidingen/ schoolbezoeken/ entrees, etc.	5.000
Promotie	2.500		
Afschrijving	2.500		
Totaal	55.000	Totaal	55.000

Winst voor Ravenstein

- De Sint Luciakerk blijft kerk, een plaats van reflectie, trouw aan haar rijke verleden
- Met een sterke maatschappelijke functie. *Van, voor en door Ravenstein* e.o.
- Een kerk die een waardevolle aanvulling is op het bestaande culturele en toeristische aanbod
- En daarmee een versterking van de leefbaarheid van Ravenstein als ambacht- en cultuurstadje aan de boorden van de Maas

Zekerheid

- Deze visie biedt de meeste zekerheid dat de toekomst van de Sint Luciakerk als **maatschappelijk erfgoed** tot in lengte van jaren is geborgd
- Daarbij is duurzaam eigenaarschap en beheer essentieel
- Het Loterijfonds Ravenstein is bereid om daar een actieve bijdrage aan te leveren.

'Een kerk is een ruimte voor ontvankelijkheid. Als je binnen stapt, ongeacht of je je gelovig bent of niet, word je opgenomen in de ruimte, stap je in een andere dimensie. Je verliest het besef van tijd en plaats. Dat heeft een waarde in zichzelf, die je in andere gebouwen niet hebt' (Kerkmagazine, augustus 2021)

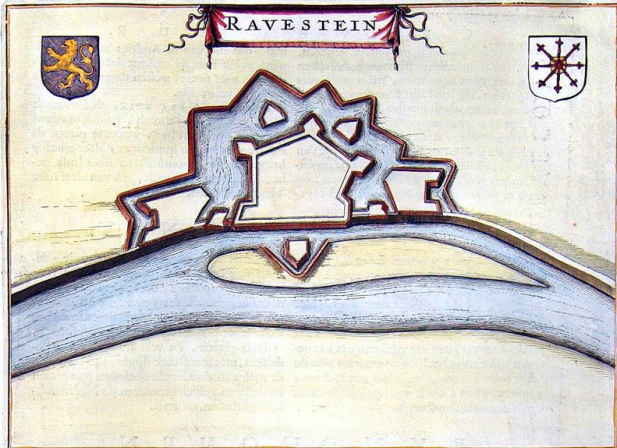

Hoe verder?

- Het Loterijfonds gaat in hoger beroep bij de Apostolische Signatuur
- Toezicht door gemeente op naleving instandhoudingsplicht Luciakerk als monument
- Ravensteiners, **sla de handen ineen**. Laat uw stem horen:
 - 2018 oktober: Het Bastion (50 deeln.)
 - 2019 februari: Vidi Reo (90 deeln.)
 - 2019 September: Markt (400 deeln.)
 - 2021 6 oktober: Vidi Reo (75 deeln.)
 - **Volgende stap??**: volg het nieuws of neem contact op met het Loterijfonds
- Voor meer informatie:
 - www.loterijfondsravenstein.info
 - Email: info@loterijfondsravenstein.nl

O Ravenstein, let op uw saeck

(2021; Naar Valerius, 'Nederlandtsche gedenck-clanck: O Nederland, let op u saeck'; 1626)

1. O Ravenstein, let op uw saeck,
de tyd en stont is daer,
op dat nu inden hoeck niet raeck
u vryheyt, die, voorwaer,
u ouders hebben dier gecocht
met goed en bloet en leven;
want sy werd nu gantsch en
t'eenenmael gesocht
tot niet te zijn verdreven.

2. Neemt acht op uwer landen staet,
u volck end' kercken meest
syn sterck, end' daer is raet en daet
van outs altyt geweest;
u adel is manhaftich, vroom,
men vind niet haers gelijcken;
houd den Bisschop doch, ik bid u,
inden thoom,
dat hij ons d'hand mach rycken.

3. Beschut, beschermt, bewaerd u kerck,
let op het Schayks bedrog;
ey, laet niet nemen uyt u hant
u privilegien toch;
maer thoont u elck een man vol moet
In 't houden van u wetten,
boven al dient God, en valt hem steeds te voet,
dat hy op u mach letten.